

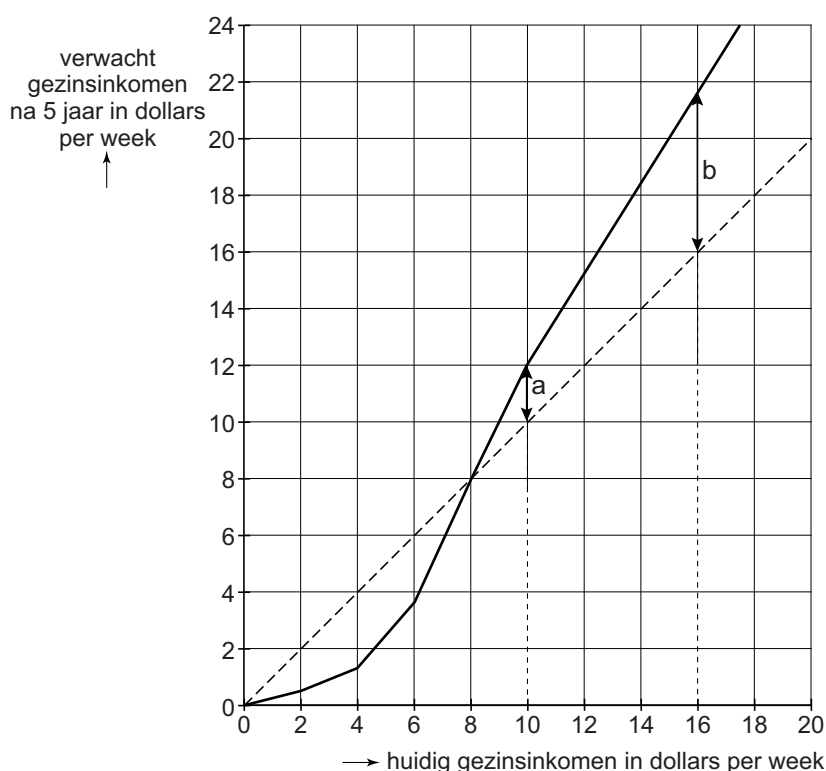
Opgave 5

Zekerheid voor de armen

In een land bestaat een groot deel van de bevolking uit arme huishoudens, voor wie het vinden van voedsel en een dak boven het hoofd steeds een onzekerheid is. Het gezinsinkomen van krap tien dollar per week wordt, meestal met meerdere gezinsleden, vaak verdiend met eenvoudige bedrijftjes: straathandel, vervoer met een handkar of het bereiden van eten op straat. Vaste banen bij grotere bedrijven of de overheid zijn voor deze armen niet bereikbaar vanwege een gebrek aan scholing. Arme mensen zijn gezien hun levensomstandigheden heel vatbaar voor ziektes. Goede medische hulp is vaak niet betaalbaar. Veel armen komen dan terecht in een situatie van almaar toenemende armoede, zonder mogelijkheden om hieraan te ontsnappen, de zogenaamde *poverty trap*.

Een econoom gaat uit van een model voor de verwachte inkomensontwikkeling van gezinnen met relatief lage inkomens. Dit model, waarbij wordt afgezien van inflatie, wordt weergegeven in figuur 1.

figuur 1 huidige en verwachte gezinsinkomens

De gestippelde diagonaal geeft ter referentie de punten waarbij het verwachte gezinsinkomen na 5 jaar gelijk is aan het huidige gezinsinkomen.

De econoom doet twee uitspraken:

- 1 De figuur laat zien dat huishoudens met een inkomen van rond de US\$ 10 per week het risico lopen in de *poverty trap* terecht te komen als bijvoorbeeld een gezinslid ziek wordt.
- 2 Het verschil in lengte tussen pijl a en pijl b correspondeert met een verschil in de mogelijkheid om te ruilen over de tijd.

2p **18** Leg uitspraak 1 uit.

2p **19** Leg uitspraak 2 uit.

De econoom vraagt zich af of een vermindering van het risico dat de armen lopen in verband met ziekte, zou kunnen leiden tot een stijging van hun welvaart. Daartoe zouden verschillende maatregelen genomen kunnen worden. De econoom wil de haalbaarheid van een basisverzekering tegen ziektekosten voor de armen bekijken. Hij verwacht dat averechtse selectie een succesvolle invoering van een vrijwillige verzekering in de weg zal staan.

2p **20** Verklaar deze verwachting van de econoom.

De econoom adviseert daarom een verplichte verzekering, met als extra argument dat door de hoge tijdsvoorkeur van de arme huishoudens geen goed werkende vrijwillige ziektekostenverzekering in dit land mogelijk is. Hij wil een advies schrijven, waarin hij aanbeveelt dat de overheid de verzekering verplicht stelt. In het advies betreft hij de afweging van de armen tussen hun risico-aversie enerzijds en hun tijdsvoorkeur anderzijds bij het bepalen van hun bereidheid om premies te betalen voor de ziektekostenverzekering.

3p **21** Schrijf dit advies. Ondersteun je argumenten met informatie uit de context.

Gebruik ongeveer 60 woorden.